

Nacionalni svet za kulturo
Republika Slovenija

Ljubljana, 2. julija 2018

Nacionalni svet za kulturo: Poziv vsem parlamentarnim strankam oz. poslancem Državnega zbora Republike Slovenije

Spoštovani!

V predvolilnih in povolilnih razpravah o prihodnosti slovenske družbe razmišljanja o kulturi niso bila v ospredju, tudi prelomnih vizij o tem, kaj nam kultura kot skupnosti še lahko prinese, ni bilo zaznati. V primerjavi s prvimi leti po osamosvojitvi kulturo v javnem prostoru – tako v politiki kot medijih, pa tudi v okvirih državnega proračuna – vse bolj odrivamo na stran.

Ko je bilo med krizo treba zategniti pas, je bilo to z najmanj slabe vesti storjeno ravno na področju kulture, pri čemer smo močno ogrozili celo kulturno dediščino, dar, ki so nam ga zapustili naši predniki v hrambo, ne pa v razdejanje. Stranke, ki jim je pripadel kulturni resor, nanj niso bile videti prav posebno ponosne, čeprav bi upravičeno lahko bile, saj gre za izjemno pomemben segment našega javnega življenja, ki je tesno povezan z identiteto skupnosti ter ponuja odgovore na temeljna vprašanja o tem, od kod in kaj smo ter kaj nas čaka v prihodnosti.

Kultura nam sploh omogoča, da ubesedimo našo preteklost, sedanost in prihodnost. Kultura ustvarja podobo o nas samih, je nosilka naše identitete, v kateri se zrcalijo tudi posebnosti, po katerih se razlikujemo od drugih skupnosti, držav, narodov, kulturnih prostorov. Ta podoba, v kateri odsevajo tudi naše vrednote in prepričanja, prežema naš medsebojni dialog, pa tudi dialog z drugimi kulturnimi prostori, s katerimi sodelujemo ter zaradi česar želimo biti prepoznavni na zemljevidu Evrope in sveta.

V tem pozivu bi se seveda lahko sklicevali na gospodarski potencial kulture. Najbolj prodorne države kulturo spodbujajo tudi zato, ker je pomembna gospodarska panoga: od kulturnega turizma, ki temelji na negovanju naravne in kulturne dediščine, živijo številna prepoznavna svetovna mesta ali regije; kakovostno oblikovanje ali arhitektura ne zvišujeta le kakovosti bivanja, temveč tudi vrednost predmetov in infrastrukture; nakup

Nacionalni svet za kulturo
Republika Slovenija

umetniškega dela je lahko dobičkonosna naložba, ki se kupcu bogato obrestuje itd.

Vse to je res, vendar pa se mora učinkovita kulturna politika, ki jo pričakujemo od prihodnje vlade (pa tudi od opozicijskih strank, saj ti interesi presegajo strankarske delitve), zavedati, da za družbo ni koristno le to, kar prinaša dobiček. Kajti če bi poslušali samo smrtonosno petje siren, ki nas žene, da se pehamo za dobičkom, kot se je izrazil filozof Nuccio Ordine, bi ustvarili bolno skupnost brez spomina, ki bi zbegana izgubila občutek zase in za življenje.

Zato vse parlamentarne stranke oziroma poslance Državnega zbora pozivamo, da oblikujete kulturno politiko, ki bo zagotavljala avtonomno, svobodno ustvarjanje umetnosti in jo zaščitila pred ideološkimi ali tržnimi prilaščanji, kot demokratični družbi pripada. V globalnih okvirih smo namreč ponekod tudi priče omejevanja svobode umetniškega ustvarjanja. Pozivamo vas, da s prihodnjim ravnanjem spodbujate razmere za razmah umetnosti, zaščitite kulturno dediščino Slovenije, omogočate življenje ljubiteljske kulture, ki pomembno povezuje našo skupnost, in z ustrezno medijsko zakonodajo zaščitite kulturne vsebine v javnih medijih.

Kultura močno presega okvirje t. i. kulturnega resorja, zato v prid prebivalcev Slovenije upamo, da bodo v tem duhu naravnane tudi vaše prihodnje odločitve.

Nacionalni svet za kulturo: Uršula Cetinski (predsednica), dr. Andrej Gaspari, Uroš Lajovic, Silvan Omerzu, Tone Partljič, Jadranka Plut, dr. Andreja Rihter

Uršula Cetinski